

Kdysi dávno, v jedné daleké galaxii...

Název emise: Vesmírná architektura

Den vydání: 9. září 2020

Hodnota: 54 Kč; č. 1085 (ČP)

Rozměr známkového obrazu: 54 x 44 mm (k perforaci)

Rozměr aršíku: 165 x 108 mm

Autor předlohy: Ondřej Doule

Grafická úprava: Otakar Karlas

Druh tisku: plnobarevný OF

Papír: fl-an-OF; Tisk: Hradištko, sro.

Tisková forma: 6x AP; Náklad: 32 tis. aršíků

FDC: digitální tisk

Tisk: Hradištko, sro.; Náklad FDC: 2.900 kusů

... kdo má rád Hvězdné války?! Já! Tedy hlavně ty původní, počínaje epizodou IV. – Nová naděje, a jejím ohromujícím začátkem, který v člověku vyvolává mravenčení i po více než čtyřiceti letech. Takže mě potěšilo – ale taky poněkud udivilo –, že se vydavatel našich známek rozhodl do emisního plánu zařadit téma vesmírné architektury. Když jsem se pídil proč, bylo to prý ve snaze vyhovět volání po komickém a kosmonautickém tématu ve vztahu k Česku, a aby nešlo o exkurzi do minulosti, byl vytipován aktuální projekt, o němž však mimo odborníky a kosmo-nadšence běžná veřejnost moc neví. Jde o práci Ondřeje Douleho (1978), absolventa Fakulty architektury ČVUT, Mezinárodní vesmírné univerzity (ISU) ve Štrasburku, Floridského technologického institutu (FIT) a spolupracovníka vesmírné agentury NASA.

Tenhle český vědec a vesmírný architekt se ve světě prosadil už jako mladý. Má za sebou řadu zajímavých projektů při vývoji simulátorů pro pilotované lety do vesmíru, navrhl lunární observatoř, orbitální hotel, veled dvěma misím simulujícím život na Marsu, a svou práci dokonce představil v celovečerním filmu Mars, ve kterém si i zahrál. O svých kosmických stavbách říká, že vycházejí z baroka, že i ony musejí být patřičně robustní, aby odolaly vnějším vlivům, zejména malým meteoritům a radiaci. A současně že musejí mít oblé tvary, a to i uvnitř, aby se jejich obyvatelé ve stavu beztlíže nezranili.

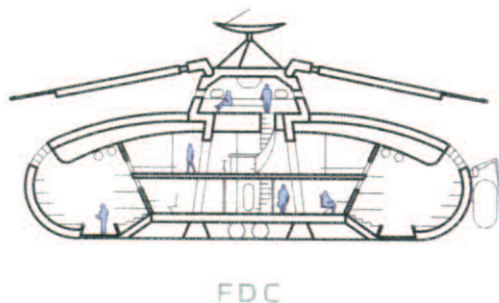
Ještě nedávno se zdálo, že jde o úvahy do daleké budoucnosti, ale nevidaně akcelerující koncentrace bohatství a zájem řady miliardářů a jejich společností o vesmír a jeho využití naznačují, že kosmické stavby se možná stanou realitou v budoucnosti doslova nedaleké. Vždyť takový Jeff Bezos s Blue Origin, nebo Elon Musk se Space-X, abychom zmínili dva nejznámější, mají peníze, prostředky i nadšení, aby se takového projektu odvážili. Kdo na noční obloze viděl Muskovy „vláčky“ telekomunikačních družic Starlink, s nimiž chce poskytovat všemu lidstvu vysokorychlostní internet, o tom nemůže pochybovat – vždyť jich nakonec má být dvanáct tisíc! Od toho už není daleko k úvahám o kolonizaci Marsu.

A na tom právě Ondřej Doule pracuje, navrhl dům, který se z podoby kontejneru v kosmu rozloží do válcového tvaru. Jak se v něm žije si vyzkoušel na vlastní kůži jako účastník a současně vedoucí dvou simulačních expedic probíhajících v Utahu. Záměr byl vytvořit a otestovat obydlí, v němž by mohli po určitou dobu žít první návštěvníci Marsu. Pak se zasloužil, že o tom mohl být natočen film, celovečerní a český, který tohle téma

přibližuje divákům. Je totiž přesvědčen, že komercializace bude základem udržitelnosti cestování do vesmíru.

Na novém aršíku nám dává nahlédnout do nekonečné hloubky vesmíru, s hvězdami a meteory, kde na rudé poušti Marsu stojí jeho vesmírný dům. Kdo ví? Třeba se toho skutečně dožijeme, nebo naše děti a vnuci. Prostě stát pod noční oblohou a upírat zraky směrem k daleké planetě, na které právě teď žijí první lidé...

Na kresbě FDC vidíme průřez toho vesmírného domu, který je překvapivě rozlehlý (to snadno porovnáte s postavami v něm), takže je otázkou, jak by se za současných technologických možností takové množství materiálu podařilo na Mars přepravit? Její zodpovězení ale ponechejme povolanejšími, my si všimneme jiné věci – přes hrubě strukturovaný povrch obálky je kresba dokonale vytištěna, a to dokonce dvoubarevně (sama kresba černě, nápis FDC stříbrně). Jde o detail, který nemůžeme přehlédnout, protože dokonalost je právě v detailech. Velmi hezké je i razítko, zachycující kosmický dům shora.

Suma sumárum, nečekané téma i výtvarné pojetí, ale po všech stránkách zdařilé, i když rozhodně ne prvoplánově líbivé. Alespoň já jsem k tomuto závěru dospěl až na druhý nebo třetí pohled.

PS: I když Ondřej Doule vymýšlí, konstruuje a testuje obydlí pro vesmír, má rád středověkou architekturu. Jednou by si prý chtěl koupit nějakou zříceninu nebo malou pevnost a zkusit jí sám zrestaurovat... FB

